

- [Obrana](#)
- [Sigurnost](#)
- [Unutarnji poslovi](#)
- [Vanjska politika](#)
- [Krizе](#)
- [Misije](#)
- [Sabor](#)
- [Vojna industrija RH](#)
- [Ostalo](#)

[Hrvatska](#), [Istaknuto](#), [Obrana](#) | 12/05/2020, 12:48

Proračun 2020: korak naprijed, pa dva natrag

Samo mjesec dana nakon što je izvela proračunsku preraspodjelu, pred Vladom Republike Hrvatske našao se i prvi ovogodišnji rebalans državnoga proračuna. Nakon što je [14. studenog 2019. godine u državnome proračunu za 2020.](#) godinu Ministarstvu obrane bilo predviđeno **5.339.629.262** kuna (NN 117/19 od 2. prosinca 2019. godine), nakon samo jednog kvartala ove godine ta su sredstva [9. travnja bila smanjena na novu plansku razinu od 4.993.229.262 kuna](#). No, tih 346,4 milijuna HRK manje ni izdaleka nije kraj pada, budući je 7. svibnja 2020. predstavljen dokument “**Nacrt prijedloga izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu**” koji na stavci Ministarstva obrane nosi smanjenje od još oko 195,3 milijuna kuna. Time je aktualni obrambeni proračun Republike Hrvatske za sada isplaniran na razini od **4.797.933.787** kuna.

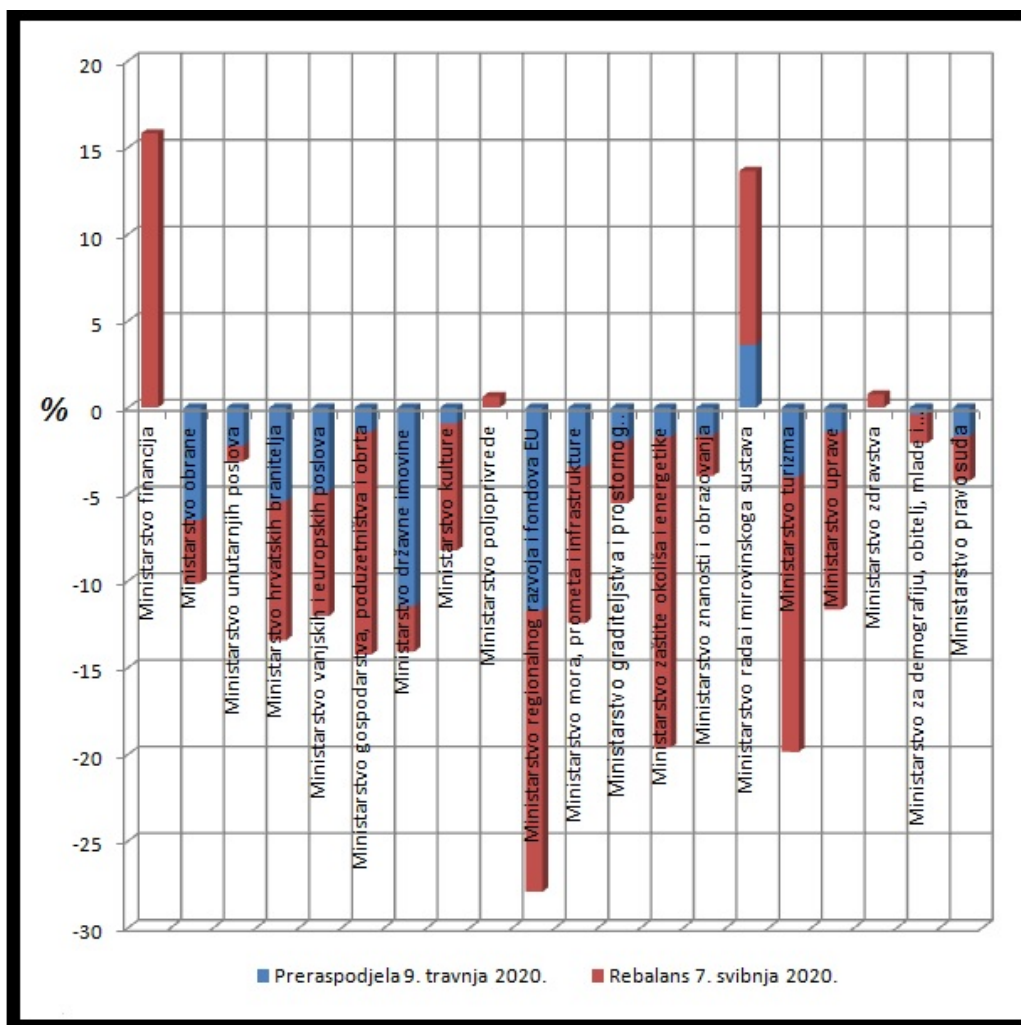

Iako je prilično izvjesno da to [nipošto nije kraj ovogodišnjim proračunskim zahvatima](#), zanimljivo je zamijetiti kako se tu načelno ostvaruje naša prognoza od prije malo više od mjesec dana – kada smo ustvrdili da nakon porasta financijskih planova sektora obrane u 2020. godini, proračunska preraspodjela je ta sredstva smanjila na razinu [jednako optimističnog obrambenog proračuna za 2019. godinu](#) (oko 5 milijardi HRK) – da bi idući korak redukcije onda bio uzmak na financijsko [stanje iz rebalansa tog prošlogodišnjeg plana, kojeg je Sabor usvojio 14. studenog 2019. godine](#) (NN 111/19 od 19. studenog 2019. godine). Baš to se prošlog četvrtka (7. svibnja) i dogodilo, kada je s proračunske kvote MORH-a skinuto gotovo 200 milijuna kuna, da bi se plan zaustavio na vrlo blizu takvog ukupnog iznosa s kraja prošle godine (samo oko 17 milijuna manje od rebalansom za 2019. predviđenih **4.815.302.937** kuna). Time je MORH predvođen ministrom Krstičevićem odmah nakon prvog kvartala 2020. uspio odstupiti ne samo od financijske napuhanosti ovogodišnjeg predizbornog proračuna, već onda i od optimizma proračunske 2019. godine –

definiranog 3. prosinca 2018. dok se još mislilo da bi nešto moglo biti od izraelske kupovine aviona (koja je [propala 10. siječnja 2019. godine](#)). No, to je [vjerojatno tek početak daljnjeg padanja](#) koje je sada bivši ministar ostavio – prvo svom državnom tajniku, a onda i svojim nesretnim nasljednicima.

Promjene prema resorima

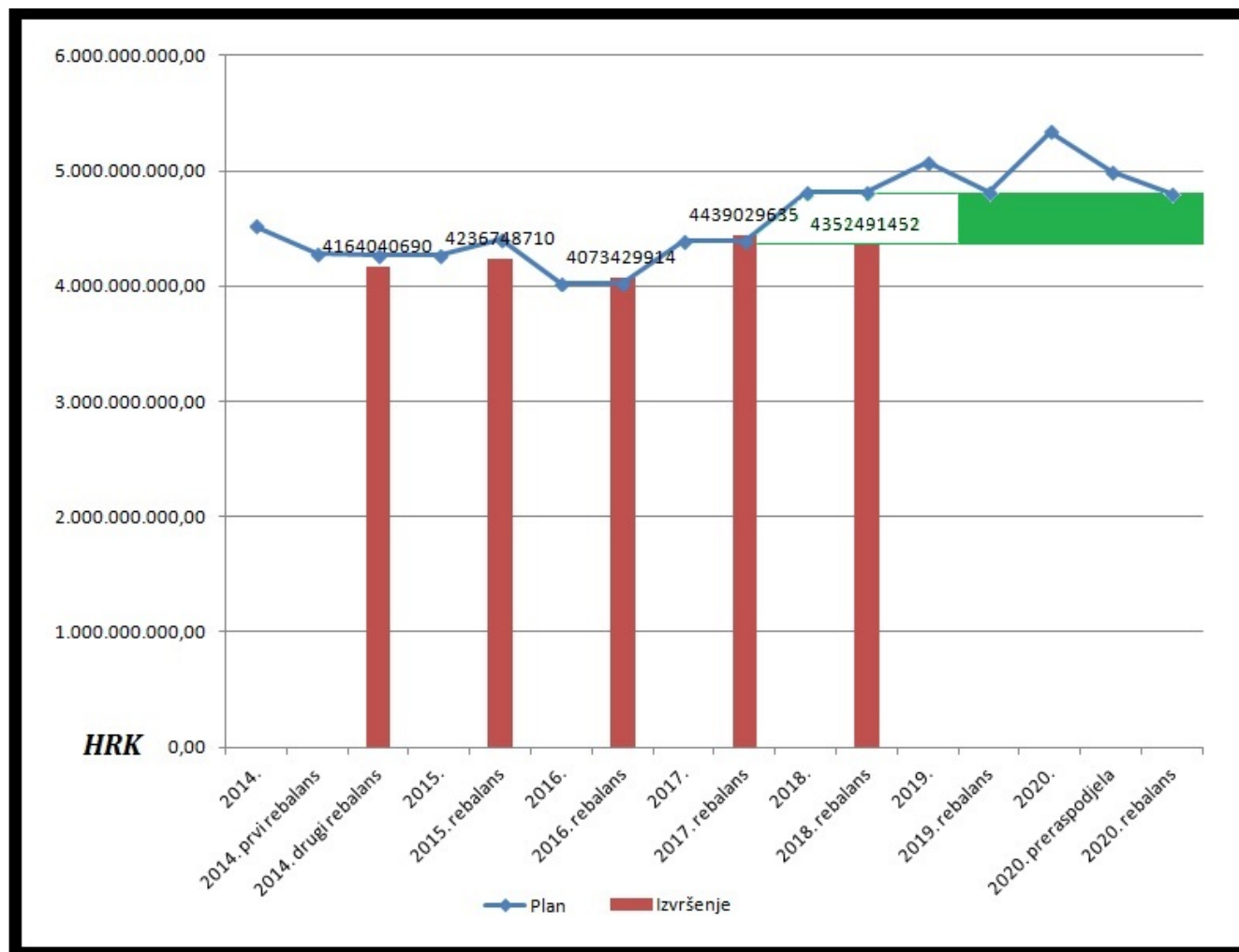
Nakon što je preraspodjela od 9. travnja među ukupno 20 resora Vlade RH povećala samo kvotu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (za 1,83 milijarde HRK ili oko 3,61 posto), rebalansom državnog proračuna koji je predložen 7. svibnja resora dobitnika ima ukupno 4 – Ministarstvo financija (6,87 milijardi kuna ili oko 15,8 posto), Ministarstvo rada i mirovinskog sustava (6,46 milijardi HRK ili oko 13,63 posto), Ministarstvo zdravstva (93,68 milijuna HRK ili oko 0,75 posto) i Ministarstvo poljoprivrede (47,48 milijuna kuna ili oko 0,64 posto). Izvan toga kruga nema resora koji bi ovoga puta stagnirali, tako da je **svih preostalih 16 resora u jasnome padu**. Uz to, dok je u travnju Ministarstvo obrane Republike Hrvatske bilo ukupno **3. prema oštrini reza u postotku, ali 1. po apsolutnom iznosu novaca koje je izgubilo** – sada su se stvari ponešto promijenile. Tako je Ministarstvo obrane rebalansom državnog proračuna od 7. svibnja 2020. godine po poretku završilo ipak malo bolje nego prije mjesec dana – po redu **10. prema oštrini reza u postotku, te 4. po iznosu novaca koje gubi**, ukupno gledano.

Dosadašnje postotne promjene državnog proračuna u 2020. godini, po resorima

Dok ekonomisti gotovo pa zorno upozoravaju na radikalni pad gospodarstva koji Republiku Hrvatsku čeka tijekom idućih mjeseci, a posebice nakon radikalno smanjene ovogodišnje turističke sezone, prilično je jasno da će takva događanja pratiti i nastavak grubih “prilagođavanja” državnoga proračuna. Dok je sada jasno da Ministarstvo obrane u tom okolišu stvarno koristi nedavne proračunske dokumente – da bi polagano izvodilo povratak prema razinama financiranja na kojima je svoj mandat započeo Damir Krstičević (i [na koje je početkom 2016. godine pristao tadašnji](#)

[ministar Buljević](#)) – za neposrednu će budućnost tu biti izuzetno zanimljivo vidjeti i dokument “Izvješće o izvršenju državnog proračuna u 2019. godini”, kojeg bi uskoro trebalo objaviti Ministarstvo financija.

MORH – Kretanja proračunskih planova i izvršenja u obrani, 2014. – 2020. godine

Osim što će taj dokument pojasniti proračunski učinak donedavnog ministra Krstičevića u 2019. godini, on će ujedno ukazati i na moguće daljnje kretanje hrvatske potrošnje za obranu u tekućoj 2020. godini. Naime, ako ta vrijednost bude bitnije niža od 4,815 milijardi kuna – koliko je planirano rebalansom 7. svibnja 2020., rebalansom 2019., ali i obrambenim proračunom i pripadajućim rebalansom 2018. – ali ujedno i viša od [iznosa proračunskog izvršenja za 2018. godinu](#) (oko 4.352.491.452 kune) – onda bi to mogla biti i iduća stanica na putu ovogodišnjeg postupnog smanjivanja državnih novaca za obranu. U ponešto manje vjerojatnom slučaju da se ta vrijednost nađe ispod te zone (označene zelenom bojom na grafu) – onda bi ta stepenica mogla biti od koristi nakon spuštanja na vrijednost spomenutog [iznimno neuspješnog Izvršenja za 2018. godinu](#). No, ostavivši sada na stranu takve proračunske prognoze, vrijeme je pogledati što je to sve bilo konkretno rezano na stavci Ministarstva obrane RH, u okviru dodatnih oko 195,3 milijuna kuna smanjenja, koja sa sobom nosi prvi ovogodišnji rebalans državnoga proračuna Republike Hrvatske.

Raspored rezova unutar kvote MORH-a

Od dva osnovna dijela obrambenog proračuna – dio “**Obrana**” (25), koji čini glavninu MORH-sredstava, smanjuje se za oko 4,37 posto (od dosadašnjih 4.865.395.973 kuna na 4.652.634.398 kuna, odnosno za oko 212,76 milijuna kuna), dok se dio “**Javna sigurnost**” (26) diže za 13,66 posto – od oko 127,83 na oko 145,3 milijuna HRK (odnosno, za oko 17,47 milijuna kuna).

Unutar dijela “Obrana” padala su sredstva za svih 6 obuhvaćenih segmenata.

Najviše je rezan segment **“Obuka i logistička potpora OS RH” (2507)** – za oko 75 milijuna kuna (**18,35** posto) – i unutar toga dva skupna podsegmenta održavanja za ukupno oko 59,7 milijuna, a podsegment obuke i vježbi za još oko 15,3 milijuna (**15,57** posto) – što je direktni nastavak trenda zadanog u travnju ove godine. Po oštini zahvata samo je malo bolje prošao segment **“Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora” (2506)**, koji je smanjen za oko 42,16 milijuna HRK, odnosno **18,73** posto. Tu je gotovo prepolovljen već ionako radikalno rezan podsegment “Opremanje i modernizacija KIS” (A545054) – kojeg se nakon reza od 41,4 posto u travnju sada opet smanjilo za 44,15 posto (od oko **52,6 milijuna** na oko **29,4 milijuna kuna**). Bitno je smanjena i stavka “Sudske presude i ovrhe” (A545071) – za 18 milijuna ili **30,61** posto – što u doba prvo ovogodišnjeg zastoja pravosuđa radi koronavirusa, a onda izborne paralize, vjerojatno i neće biti problem. Još je tu za oko 1,78 milijun HRK (**16,12** posto) smanjen i podsegment “Duhovna skrb” (A545072), dok je jedino stavka “Razvoj cyber sposobnosti (Mrežni računalni sustavi)” (K545056) rasla za oko milijun kuna (**3,81** posto). To predstavlja prilično neočekivan obrat, nakon što je u travnju ta ista stavka bila smanjena za radikalnih 30,92 posto (12 milijuna) – usred priča o cyber-sposobnostima kao bitnima u sektoru obrane. Trećim po oštini reza se našao segment **“Upravljanje i potpora osoblju” (2505)**, inače najmasivniji pojedinačni dio obrambenog proračuna u kojem je sadržana glavnina kadrovskih troškova. Tu je smanjenje iznosilo **63,83 milijuna kuna** ili **2,31** posto (od **2.758.544.290** na **2.694.717.290** kuna), u segmentu koji je proteklih godina uglavnom poznavao rast. Od toga je podsegment “Troškovi osoblja i personalna potpora (A545052) smanjen za oko 61, 2 milijuna (**2,23** posto), a stavka “Pribavljanje osoblja i izobrazba” (A545053) smanjena je za 2,64 milijuna kuna (**13,09** posto).

Segment **“Opremanje, modernizacija i izgradnja” (2504)** rebalansom je smanjen za oko **22,54 milijuna** (za **1,82** posto, odnosno od oko 1,239 milijardi kuna na oko 1,217 milijardi kuna). Pri tome, kao i u travnju, najviše je stradala “Opskrba materijalnim sredstvima” (A545049) koja je smanjena za oko 24,76 milijuna kuna (**6,07** posto), dok je “Opremanje materijalno tehničkim sredstvima” (A545042) smanjeno za oko 15,2 milijuna kuna (**2,92** posto). Loše je prošla i stavka “NATO integrirani sustav PZO” (K545046), kojoj je u rebalansu oduzeto oko 9,1 milijuna kuna (**35,22** posto) – gotovo jednako koliko je s te namjene bilo skinuto i u travanjskoj preraspodjeli. Za razliku od svega toga, bolje su prošle stavke “Obalni ophodni brod” (K545044) i “Borbeno oklopno vozilo” (K545043) – koje su u travnju spominjane kao posebno bitne za MORH. Pri tome, sredstva za OOB su doslovno vraćena na neobjašnjivo reduciranu razinu s početka godine (dodano je 13 milijuna koji su u travnju skinuti, [usprkos najavama o početku daljnje gradnje ovakvih plovila](#)), dok je stavka za dovršetak opremanja BOV Patria baš povećana za 11,75 milijuna ili **18,88** posto (od **62.241.450** na **73.991.450** kuna) – **iako taj posao masivno kasni**. Spomenimo još tu i stavke koje su stagnerale na već ranije predviđenim sredstvima – “Opremanje višenamjenskim borbenim avionom”

(K545045) na smiješnih 100.000 kuna i “Opremanje dalekometnim topničkim sustavom” (K545074) u čijem se okviru na dovršetak radova oko sustava PZH 2000 i dalje u 2020. namjerava investirati 7,6 milijuna kuna.

Najmanje su dirana preostala dva segmenta – “**Međunarodna suradnja**” (2508) i “**Mirovne misije**” (2509). Dok je u prvom od njih smanjenje iznosilo oko **7,95 milijuna (12,02 posto)** – od toga je oko 5,62 milijuna (**10,37 posto**) smanjeno na stavci “Aktivnosti u okviru NATO i EU” (A545064), a oko 2,33 milijuna (**19,48 posto**) na stavci “Bilateralna i multilateralna suradnja” (A545063). Za razliku od toga, financiranje mirovnih misija je pretrpilo rez od tek oko 1,29 milijuna kuna (**0,77 posto**) – koncentriran na stavku “NATO operacije” (A545066) kojoj je skinuto oko 3,08 milijuna kuna (**1,93 posto**), da bi onda oko 2 milijuna bilo dodano na stavku “EU misije i operacije” (A545067) – čime je ona povećana za **34,08 posto** (u očekivanju hrvatskog sudjelovanja u misiji na Mediteranu nazvanoj **EUNAVFOR MED IRINI**).

Što se tiče dijela obrambenog proračuna nazvanog “Javna sigurnost” (26) i u njemu sadržanog segmenta “**Korištenje OS za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu**” (2606), tu je glavina promjena koncentrirana na rast stavke “Protupožarna zaštita” (A545035) – koja je nakon relativno aktivnih početnih mjeseci ove protupožarne sezone pojačana za **30,62 posto**, s dodatnih oko 26,04 milijuna kuna. Pri tome, i ovdje se zapravo radi o povratu skoro identične sume koja je početkom travnja bila skinuta s te iste stavke (koja je od početno predviđenih oko 112,06 milijuna prvo smanjena na 85,03 milijuna, pa sad opet povećana na 111,06 milijuna). Za razliku od toga, stavka “Obalna straža” (A545039) završila je neuobičajeno smanjena – od uobičajenih oko 25 milijuna kuna na tek oko **17,22 milijuna** (rez od 30,54 posto). To ne čudi ako imamo u vidu cikličku prirodu potrošnje za ovu svrhu, gdje se glavina posla i potrošnje koncentrira na ljetni dio godine, koji će možda 2020. biti i slabiji izostankom turističke sezone te uobičajene razine nautičkog turizma (a onda valjda i time vezanih nadzora i spašavanja). Manje je jasno zašto se u doba zdravstvene krize u čitavoj državi krenulo smanjivati sredstva za stavku “Hitni medicinski prijevoz” (A545068) – koja su smanjena za milijun kuna ili **6,87 posto** (od 14.564.500 na 13.564.500 kuna). Za kraj napomenimo i da se u svibanjskom proračunskom rebalansu nije diralo prethodno alocirana sredstva za stavke “Potraga i spašavanje” (A545069) koja stagniraju na **1,53 milijuna** kuna, kao ni “Pomoć lokalnoj zajednici i ustanovama” (A545070) sa svojih **1,92 milijuna** kuna.

*** Ovaj tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije**

Recommend 151 people recommend this. [Sign Up](#) to see what your friends

Vezani Tekstovi:

1. **MORH rebalansom proračuna gubi 13 milijuna**
2. **U 2015. opet radikalno manji proračun obrane ?**
3. **MORH dobro prošao u rebalansu!**
4. **Obrana i proračunski rebalans 2017.**
5. **Nabavljaju se rezervni dijelovi za Kiowe**

Tags: [Damir Krstičević](#), [Hrvatska](#), [MORH](#), [proračun](#), [rebalans](#), [Vlada RH](#)

Share:

[Tweet](#)

Author: [Igor Tabak](#)

Video prilog dana

Record amount of money ...

New national lockdown ac...

